II. évfolyam. 285. szám. Szabadka, 1908 szombat, december 12. Ára 2 fillér.

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Helyben házhoz hordva negyedévre . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . 3 kor. 60 fill.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Szabadka, IV., Rákóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.
Kéziratok nem adatnak vissza.
Hirdetések árszabály szerint.

Föld és ipar.

A költségvetési vitának határozottan kimagasló pontja volt a földmivelési és kereskedelemügyi tárca keretében a miniszterek által előterjesztett programm. Az ipar és az agrikultura fuziója született meg ezzel a két hatalmas beszéddel s teljesen elsimultak azok a kétségek, amelyeket e két tényező párhuzamos fejlődése támasztott hosszu időn keresztül.

A nép agrikulturális országunkban évtizedeken keresztül az iparban ellenséget látott s ez okozta a megdöbbentően lassu merkantil fejlődést. Ha kérdést intéztünk volna a tiltakozókhoz, bizonyára nem kaptunk volna elfogadható feleletet, mert az az idegenkedés tulajdonképen nem alapult reális tényen. Egyedül az erős konzervativizmus volt az iparriasztó korszak korlátlan ura, ez pedig elfogadható érvnek igazán nem mondható.

A nép az eke szarvához kötötte ekzisztenciáját s az életet bőven ontó föld hosszu ideig igazat adott ennek a felfogásnak. A gazdasági viszonyok azonban gyorsan változtak s az ipari téren ezzel nyomban megindult a kezdeményező lépés. Először a lakosság mozdult meg, nemsokára maga a kormány.

Most, amikor örvendetes fordulóponthoz jutottunk, konstatáljuk, hogy kissé elkésve jött az ugynevezett mentési akció. Az utólagos reklamációkra rendesen azt hozták fel érvül, hogy nem volt pénz. Ez igaz, de tőkét erőszakos uton is lehetett volna teremteni. És hol tartanánk már akkor.

Különben ez már történelem. Az életviszonyok, s ennek folytán az országból jövő sürgető hangok helyes irányba terelték az előző kormányokat is, a jelenlegi reformokkal pedig véglegesen elintézést nyernek ezek a nagyfontosságu kérdések. Az ipartól eddig idegenkedő földmivelés összefog, hogy egymásra támaszkodva alapozzák meg Magyarország jövendő gazdasági nagyságát, melynek gyüjtő pontjában az önálló vámterület áll.

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter készséggel nyujtja jobbját a kereskedelemügyi kormánynak s ez a meleg kézszoritás a föld és ipar ölelkezését jelenti. Az önálló vámterület pedig itt van a küszöbön. Igazán gyönyörü perspektiva.

A mezőgazdaság száz és száz termékét hazai gyárak dolgozzák majd fel. Ezáltal első sorban a nyers érték nagyobbodik, mert a szállitási költség elmarad, a gyárak hazai embereknek adnak kenyeret s versenyképes cikkeinket nem fogja kiuzsorázni Ausztria. Körvonalaiban ennyit jelent az a kézszoritás.

De más következtetéseket is vonhatunk ebből a hasznothozó harmóniából. A miniszterek közeledésében közóhaj nyilvánul meg, a mi racionális gazdasági politikának megértésével egyenrangu. Sok idő kellett, hogy ez a modern, nemzeti utra vezető gondolat felébredjen, de mégis megjött az ideje.

Darányinak, mint fejlesztőnek első sorban hálásak lehetünk ezért, mert az iparral szemben, mint a földmivelés legfőbb gondnoka, ő a közeledő fél.

Katholikus népszövetség. Oszivacon a népszövetség népes gyülést tartott, melyen Rakita László elnök a sajtónak üdvös és káros hatásáról beszélt magyarul és németül. A beszédnek hatása alatt az Uj Lapot, Christliches Volksblattot és a Freimüthigét többen azonnal megrendelték. Baumgartner Adám csoportvezető a német tagok nevében azon óhaját fejezte ki, hogy az Uj Lap német nyelven is megjelenne. Megszivlelendő inditványát a gyülés nagy lelkesedéssel magáévá tette s azt az intéző körök jóakaró figyelmébe ajánlja.

—

A sándori szerbek. A sándori szerbek bizalmat szavaztak a szerb radikális pártnak, mert szerintök eddig egyetlen párt sem tett annyi szolgátatot a szerb nemzetiségnek, mint a radikálisok. Egyben bizalmat szavaztak e pártnak azon magatartásáért is, melyet a szerb egyházi zsinaton tanusitott.

Titkos szavazás vagy semmi!

A koaliciós pártok, ugy látszik, fátumszerü megnyugvással néznek a jövő uj helyzet elé, melyet az általános nyilvános szavazási jog fog teremteni. Csak a keresztény szociálisták szitják még az őrtüzeket s figyelmeztetnek az óriási veszedelemre, mely az alkotmányos életet és a szabad meggyőződés nyilvánulást, következőleg az egészséges törvényhozást fenyegeti.

A néppártnak programmjában bennfoglaltatik a titkos szavazás, azért a választási törvényjavaslat tárgyalásánál nyilt szinvallást várunk ez ügyben. Semmiféle politikai kilátás nem ér fel a nagy joggal, melyet itt, hacsak egy évtizedre is, feladnánk. Legjobb az egyenes ut, különben majd se pénz, se posztó! A huszonnégy hitvalló esete is, kiket most se kuria, se ügyész, se parlament elitélni nem mer s kik egy óriási jogfosztást és szentségtörést akadályoztak meg fellépésükkel, igazolja ezt legjobban.

Véleményünk szerint az általános nyilvános szavazás rosszabb helyzetet fog teremteni, mint aminő eddig volt. Ha gazdaemberek és hivatalnokok nem mertek eddigelé nyiltan a létező kormányhatalom ellen szavazni, ki olyan naiv, hogy azt higyje, miszerint a béresek és hivatalszolgák fognának kisebb uraik pressziójának ellenállni merni? Szegény, százfelé függő embernek kezébe szavazati jogot adni nyilvános szavazás mellett, egyenes immoralitás.

Az, aki azt hajtogatja, hogy „magyar emberhez a nyilt szinvallás illik", vagy elvont doktrinär, vagy ravaszul számitó liberális. A jövő majd megmutatja, hogy épp a magyar vidékeken fog megint győzni a jegyzők, szolgabirák hivatalos pressziója. Ellenben a nemzetiségi vidékeken, kiknek presszionálására marad meg a nyilvános szavazás, majd megforditva: terrorizálni fogják a jegyzőt, papot szolgabirót.

A Kocurek-ügyhöz.

A Zentai Katholikus Kör a következő levelet intézte a néppárt elnökségéhez:

Az Országgyülési Néppárt Tek. Elnökségének

Budapest.

Nagy felháborodást keltett az ország katholikusai közt a nagyméltóságu Kuria egyik tanácsának ama szomoru hirnévre vergődött, a lelkiismeretszabadsága ellen irányuló itélete, melyben a kötelességét teljesitő agg plébánost, Koczurek Rezsőt elitélte.

De annál nagyobb megnyugvással töltötte el a magyar katholikusok lelkét az a tapasztalat, hogy a törvényhozás házában van egy nagyon tiszteletreméltó párt, mely nem engedi elsikkasztani a lelkiismeret-szabadság jogát s mely mindenkor bátran kiáll a küzdő sikra, midőn a katholikus ügyek megvédéséről van szó.

S e párt, az országgyülési pártok legtiszteletreméltóbbika: a Néppárt!

A Zentai Katholikus Kör szivvel-lélekkel üdvözli e pártot a Koczurek-ügyben való bátor fellépéséből kifolyólag s biztositja a néppártot, hogy a katholikus ügyekben folytatott harcában mindenkor teljes bizonyossággal számithat a Zentai Katholikus Kör készséges támogatására.

Keresztény s hazafias tisztelettel a Zentai Katholikus Körnek 1908. december 3-án tartott választmányi üléséből kifolyólag.

Az elnökség.

— *Katholikusok!* Ne feledjétek, mit mondott Ketteler, mainzi püspök:

— Akinek manapság a kath. sajtó iránt nincs érzéke, az ne tartson számot arra, hogy katholikusnak nevezzék!

Krisztkindli a boszniai bakáknak.

Igen kedves ötletet akarnak most megvalósitani a fővárosi jótékony egyesületek és a magánosok. Krisztkindlit küldenek a Boszniában szolgáló magyar bakáknak, a kikre szülőföldüktől távol, vad idegenben jön el majd karácsony estéje.

Még nem dörög ugyan az ágyu és nem ropog a puska a hegyes Boszniában, de a szegény bakának már is kijut a háboru izéből. Ezerszámra vonulnak fiaink délre és huzódnak végig Bosznia és Hercegovina keserves utjain, hogy nyakukba vegyék a téli határőri szolgálatot és észre téritsék Péter és Nikita berzenkedő népét. Sulyos ilyenkor a szolgálat, mert háboru tüze öltögeti nyelvét felénk s éjjel nappal kettős éberséggel kell végezni az őrjáró szolgálatot, de főleg azért, mert tél van, ami Boszniában mindig zord és kegyetlen. El lehet képzelni, mit érez a szegény katona, aki néhány hét előtt még családja körében élt s maga körül civilizációt, kényelmet látott, valamelyik világtól elzárt bosnyák őrházban, ahol körülötte csak a havas hegyek fehérlenek hallgatagon és az egyetlen hang, mely elhatol hozzája, a vihar meg a farkas üvültése. Vagy mikor hóviharban, metsző szélben az erdőt járja, vagy sziklás uton kapaszkodik föl s eszébe jut elhagyott otthona!

A szegény Boszniába vezényelt baka, a kit az annexió — éppen karácsony előtt — kirabolt családja köréből, megérdemli a legmelegebb szimpátiát. A jótékonysági mozgalom célja, hogy a közönség karácsonyi emlékkel lepje meg a boszniai katonákat s ellássa őket olyan cikkel, ami nekik kedves, de ami nem futja a lénungból, vagy amihez pénzért sem jut hozzá: kávéval, teával, borral, rummal, szalonnával, sonkával, sülttel, szivarral dohánnyal süteménnyel, stb. Nemcsak gyüjtés és aláirás utján szeretnék e célt elérni a mozgalom vezetői, hanem ugy is, hogy a közönség egyénileg és önállóan is küldjön ily adományt a katonáknak. A budapesti hadtestparancsnokság is értesült erről a kedves társadalmi mozgalomról és hogy a katonai viszonyok nem ismerése, a tájékozatlanság fölösleges fáradtságot, járáskelést, idővesztést ne okozzon, a maga részéről szivesen áll a mozgalom szolgálatába.

Ennélfogva, ha akár testületek, egyesületek, akár egyesek, akik nem családtagok számára óhajtanak küldeményt juttatni Boszniában és Hercegovinában levő, vagy odaérkező katonáknak, e küldeményeket csupán a rendeltetés megjelölésével egyenesen a hadtestparancsnoksághoz küdhetik.

A mi házi ezredünk is ott van Boszniában. Mi is követhetnénk a fővárosiak példáját. Küldhetnénk kriszkindlit derék bakáinknak. A hadtestparancsnokság itt is bizonnyal készséggel áll a közönség rendelkezésére oly célból, hogy a Boszniába szánt küldeményeket együttes továbbitás végett átveszi.

HIREK.

Tájékoztató.

December 20. Pápai ünnepély a kath. legényegyletben.

—

— **A közigazgatási bizottság.** Szabadka közigazgatási bizottsága ma délután tartotta, Bezerédy István, főispán elnöklete alatt, december havi rendes ülését, melyen a szokásos jelentéseket olvasták föl és vették tudomásul.

— **Tisztujitás után.** Ugy mondja a bunyevác közmondás, hogy minden csoda három napig tart. A tisztujitás által keltett izgalmaknak is három napot jósolgatnak. Pedig ez egyszer a közmondás aligha fog beválni. A mostani tisztujitás utáni izgatottság nem olyan természetü, mint a tisztujitások után megszokott izgatottság. Teljesen uj viszonyok közé került a közigazgatás, melyek a kedélyekre rejtélyként nehezednek. Itt hangosan bevallják ezt, amott a fejeket ez a gondolat konyitja le. Majd elválik hamarosan, milyen dülőutra kerül a közigazgatás szekere. Hogy azonban vihart szimatolnak, az bizonyos.

— **A zombori kath. legényegylet** III. előadásának sorrendje: 1. Bán A. „A szeplőtelenhez", szavalja Magyarits Mihály egyesületi tag. 2. Ben Hur regény Krisztusról, vetitett képes előadás, felolvassa Schmidt L. József.

— **Magyarkanizsa — rendezett tanácsu város.** Magyarkanizsa rendezett tanácsu várossá lett, a belügyminiszter engedélyével. Meg kell tehát alakitani a város rendezett tanácsát, mire a vármegye alispánja fel is hivta a mostani elöljáróságot. Az alispán által a polgármesteri, tanácsosi és a többi állásra hirdetett pályázat december 16-án jár le. A rendezett tanácsu város polgármesterévé hir szerint Popovics Gyoka, jelenlegi községi birót fogják megválasztani.

— **Kinevezés.** Fernbach Károly főispán Glatz Gyula közigazgatási gyakornokot vármegyei tiszteletbeli aljegyzővé nevezte ki.

— **Adomány.** A magyar királyi földmivelésügyi miniszter Baja község részére 150 kötetből álló könyvgyüjteményt és ezek elhelyezésére szükséges szekrény beszerzésére 20 koronát adományozott.

— **Elfogott szerb kém?** Zsablyáról irják lapunknak, hogy az ottani rendőrség e hó 7-én letartóztatott egy idegen férfit, aki gyanus magaviseletével magára vonta a figyelmet. A piactéren többeket szerbül megszólitott és velük tárgyalt. Az idegen Roskov Radovánnak nevezi magát és állitólag Mrgyanovcéről (Szerbia) való 43 éves pincér. A csendőrségnél azt adta elő, hogy Budapestről jön és gyalog szándékozik hazájába visszatérni. A nyomozás erélyesen folyik. Igazoló okmányt nem találtak nála és eddig már kiderült, hogy az intelligens idegen nem pincér.

— **Tisztujitás Mozsoron.** Mozsoron f. hó 5-én volt a tisztujitás. Szemző János főszolgabiró elnöklésével. Az élénken lefolyt választás eredménye — mint levelezőnk irja — ez: A birói és pénztári állás névszerinti szavazattal biró lett Bodor Milán 129 szavazattal. Szubotin száva 113 és Etinszki Rada 9 szavazatával szembe. Köz- és adópénztáros Popov Novák 141 szóval Sándorov Száva 115 szavazatával szemben. Petákov György közgyám. Radomir Dusán, Bacskalics János, Mazánjov Rada és Nikolics Ráda esküdtek.

— **A király és a szabó számla.** Egy helybeli szabó cégnek van egy tisztviselő rendelője, aki sohasem kérdi a készitendő ruhák árát. De a szabómester állitása szerint van még egy közismert tulajdonsága, hogy csak ritkán vagy egyáltalában nem fizet. A mult héten is rendelt egy télikabábot és mikor elkészült mégis — ugylátszik szórakozottságból — megkérdezte:

— Azután mennyibe is kerül ez a télikabát?

— A szabó — ismerve rossz fizetési hajlamait — csak annyit válaszolt:

— Minek kérdezi ezt éntőlem? Majd megmondja O Felsége a király nevében Polgár járásbiró ur.

— **Milyen idő lesz?** A télies jellegü időjárást a 14—15 iki csomópont határkörében várhatjuk havazással, amit követőleg 20-ka körül a hideg emelkedik, 23-ki hatáskörében ismét hó, melyet enyhület követ, mig a 26-ki ujra hideg, vagy változó jelleggel, végül a hó utolsó csomópontja hideg jellegü időjárást hoz. A valódi tél december havában már érvényesülni fog, igy teendőikkel a gazdáknak igen kell sietniök, ha azokat befejezni is óhajják, mert bizony a korai novemberi tél a gazdaközönségnek óriási kárt okozott, amely majd csak a jövő évben lesz egész valódi nagyságában érezhető. Igy minden legkisebb időt fel kell használni a gazdáknak, amellyel e nagy hátrányokat csökkenteni tudják, annál is inkább, mert az abnormális időjárásu évek a gazdáknak sok kellemetlen meglepetéseket hoznak. Ez az év pedig ugyancsak abnormális, sőt a jövő is ilyen lesz.

— **Eljegyzés.** Lázár Vilmos kulai pénzügyőri szemlész eljegyezte Heck Bertát Kulán

— **Alapszabályjóváhagyás.** A belügyminiszter a Bácsmegyei urlovasok szövetkezetének alapszabályait, némi módositás keresztülvezetésének kötelezettsége mellett, a bemutatási záradékkal ellátta.

— **Patkolási tanfolyam Zomborban.** A Bácsm. Gazd. Egyesület előterjesztésére a földmivelésügyi miniszterium a jövő év folyamán Zomborban patkolási tanfolyamot fog rendezni. A résztvevő kovácsok egy korona napidijban és esetleges vasuti költségük megtéritésében részesülnek. A tanfolyam félévig tart, vasárnaponként délelőtt 7 órától 11 óráig. A tanfolyam elméleti és gyakorlati. Az elméleti részt Illy György magyar királyi törvényhatósági főállatorvos fogja vezetni. A gyakorlati patkolást Tátray állategészségügyi felügyelő vezetése mellett Csauz Imre csongrádi magyar kir. városi állatorvosra bizzák.

— **Állatfelhajtás a bácstóvárosi hetivásárokon.** Bácstóváros község kérvényt adott be a földmivelési miniszterhez hetivásárjain való állatfelhajtásoknak engedélyezése iránt. A kérvényt a gazdasági egylet és vármegye — az utóbbi szombati közgyülésén — pártolólag terjesztette föl.

— **Ünnepi forgalom a postán.** A kereskedelemügyi miniszter a vasárnap munkakorlátozást a postákra egy most kiadott rendeletével a naptárban piros betükkel jelzett összes ünnepekre kiterjesztette.

— **Laudate Dominum.** Hangjegyes ének és imakönyv az ifjuság számára Kersch Mihálytól. Egész vászonba kötve 80 fillér. Kapható a Szt. Antal nyomdában Szabadkán.

— **A karácsonyi csomagok szállitása.** A karácsonyi és ujévi rendkivüli csomagforgalom ideje alatt a küldeményeknek kezelése csak ugy biztositható, ha a közönség a csomagolásra és cimzésre vonatkozó postai szabályokat betartja. Különösen szem előtt tartandók a következők: 1. Pénzt, ékszert, mást tárgyakkal egybe csomagolni nem szabad. 2. Csomagolásra faláda, vesszőből font kosár, viaszos vagy tiszta közönséges vászon, kisebb értékü és csekélyebb sulyu tárgyaknál pedig erős csomagoló papir használandó. 3. A cimzésnél kiváló gond forditandó a cimzett vezeték és keresznevének vagy más megkülönböztető jelzésnek továbbá a cimzett polgári állásának, vagy foglalkozásának és lakhelyének pontos kitételére. 4. A cimet magára a burkolatra kell irni, de ha ez nem lehetséges, ugy a cim fatáblácskákra, bőrdarabra, vagy erős lemezpapirra irandó. Felette kivánatos, hogy a feladó nevét és lakását, továbbá a cimirat összes adatait feltüntető papirlap legyen magában a csomagban is elhelyezve arra az esetre, hogy ha a burkolaton levő cimirat leesnék, elveszne, vagy pedig olvashatatlanná válnék, a küldemény bizottsági felbontása utján a jelzett papirlap alapján a csomagot mégis kézbesiteni lehssen. A tartalom ily részletezése a fogyasztási adó kivetése szempontjából szükséges és a gyors kézbesitést lényegesen előmozditja.

Halál a jég alatt.

— A lelketlen ember. —

Overbászról irják lapunknak a következőket:

Suvakov Lázár, tizenötéves legényke, Suvakov Szaveta özvegyasszony fia, a napokban, hogy lovát megjártassa, kilovagolt. Lovaglás közben eszébe jutott, hogy meglátogatja bátyját, Suvakov Milót, kinek a szállása a Ferenccsatorna mellett van. A gondolatot tett követte.

Szerencsétlenségére azonban nem találta otthon a bátyját. Hogy az időt valamivel eltöltse, a szerencsétlen Lázár, bátyjának hétéves kis gyermekével, a jégre ment csuszkálni. Alig lépett azonban a nádasnál a jégre, ez beszakadt alatta.

Az esetet a negyvenéves Suvakov Iván is látta, akinek épen azon időben ott

akadt valami dolga. A csatornába esett legénykét, nem birt kimenekülni a jég közül. Velőtrázó sikoltozással kért segitséget. E kétségbeesett segélyhivást meghallotta még Suvakov Milának a tanyán lévő felesége is.

A nő kirohant a tanyából s látva Lázárnak kinós vergődését, szintén a jégre rohant. Alig lépett azonban a jégre, ő alatta is beszakadt. Ekkor pillantotta meg a legényke Suvakov Ivánt és most őhozzá rimánkodott: jönne segitségére. Ez az ember azonban a legrettenetesebb lelketlenséggel meg sem mozdult, közömbösen, mintegy gyönyörködött a jég közé kerültek vergődésében, s csak ennyit mondott:

— Mért mentél oda?

A vergődő legény ezután a jég alá került s ott is lelte halálát. A szerencsétlen legény anyja gyászruhába öltözött. Suvakov Ivánról meg a környék lakossága borzadállyal beszél ezen lelketlensége miatt.

INNEN-ONNAN.

Egy uri asszony alaposan összeperelt a szobalányával. A szobalány hetykén nyelvelt vissza.

— Hát jó, én szivesen elmegyek! Még felmondás se kell a nagyságától!

— Igen? Hát menjen! De előbb adja vissza az ujévi ajándékot, amit magának adtam! Mert én azt abban a reményben adtam, hogy ezután jól viseli magát.

— Oh, nagyon szivesen visszaadom azt a rongyos bluzt; de a nagysága is adja vissza, amit én adtam érte!

— Mit? Mit adott maga nekem?

— Adja vissza a nagysága a kézcsókot, amit a bluzért adtam.

Tessék meggyőződni róla,
hogy nem felültetése a könyvvásárló közönségnek, mert most érkezett **5000 darab könyv,** amely
csak karácsonyig minden elfogadható áron eladatik.
Képes könyvek, mesés könyvek, ifjusági iratok, olvasmányok, szépirodalmi és egyéb diszmüvek teljesen uj állapotban. — Nagy választék
levélpapir ujdonságokban,
emlékkönyvek, levelezőlap- és fényképalbumokban, festő dobozokban, irósztal felszerelésekben. Nagy választék olcsó és mesés szép
karácsonyfa diszekben
Krécsi A. Nándor
könyv- és papirkereskedésében Szabadka, Deák-utca, Kiskápolnával szemben.
Tessék a cégre figyelni! * Villamos megállóhely

KÖZGAZDASÁG.

** **Községi legelők államsegélylyel.** A földmivelésügyi magyar királyi miniszter minden tehetőséget meg akar adni arra, hogy az eddig közlegelők nélkül való községekben legelőterület szereztessék. Közlegelők létesitésének, szerzésének, javitásának, berendezésének és felszerelésének segélyezésére és e célra felvett kölcsönök kamatterhének könnyitésére, valamint ez intézkedésekkel kapcsolatos költségekre az előző évi hitellel szemben ebben az évben 100 000 koronával többet kér a miniszter a törvényhozástól. A tétel növelése az 1908. évi XLIII. t. c. folytán vált szüségessé, amely meglevő közös legelők gazdasági rendezéséről s ahol megfelelő közlegelő hiányzik, e célrra alkalmas területek mégszerzésére felveendő kölcsönök kamatterhének könnyitéséről, valamint ezen legelő-rendezések és legelőszerzések érdekében szükséges tervező munkák dijtalan végzéséről intézkedik s amely törvénynyel biztositott kedvezmények engedélyezése iránt benyujtott és kellően indokolt nagyszámu kérvények kedvező és lehető gyors elintézése, vagyis a kedvezmények engedélyezése elöl annál kevésbbé óhajt a miniszter elzárkózni, mert a legelő-kérdésnek sikeres megoldása képezi legbiztosabb alapját annak, hogy az állattenyésztés fejlődését s igy az állatállományba fekvő nagy nemzeti közvagyon gyarapodását, valamint a legelőterületek értékének és jövedelmezőségének fokozását bietosithatjuk.

IRODALOM.

= **Uj könyvek.** Megemlékeztünk multkor a Szent-István-Társulatnak az ifjuság részére szánt karácsonyi kiadványairól.

A gyermekek mellett gondoskodott azonban a Szent-István-Társulat nagyok számára is irodalmi ujdonságokról. Most jelentek meg a rendes és pártoló tagok könyvilletményei s egész sorozatot adott uj népiratkákból. Ezeknek jelentősége vetekedik az ifjusági iratokéval, mert szintén igen fogékony talajba hintik világnézetük magvait. A Katholikus Népszövetség kiadványai s a katholikus néplapok mellett ezek a népiratkák az egyetlen ellensulyozói a szociáldemokraták vad és istentelen irodalmának. Az egyszerü nép olvasmányaival szellemben teljesen megegyezik Bourget hires regényének A válás-nak sikerült forditása. Mint amazok, ez is a keresztény világrendért harcol. Mint amazok, ez is a Jézus Krisztus anyaszentegyházának igazságait védelmezi. Megkapó vonásokkal rajzolja, hogy milyen rettenetes pusztitásokat okozott a francia társadalomban a vallással oly vérlázitó igazságtalansággal elbánó törvényhozás, hogyan dulta fel a családok békéjét, miképen lett sirásója a lelkek nyugalmának. A vallásban boldogságot találó s az annak hadat üzenő táborok elkeseredett harcának szomoru, de tanulságokkal teljes képe ez a könyv. El kell olvasnia mindenkinek, akinek alkalma és joga van beleszólni nagy társadalmi és vallási kérdések intézésébe, főként pedig azoknak, akik katholikus létükre a katholikus intézményekről és elvekről a liberalizmus könnyelmüségével szoktak itélkezni.

Ha még megemlitjük Schermann Egyed pannonhalmi főiskolai tanárnak az egyházi könyvtilalomról és Huber Lipótnak, a talmudról szóló legkiválóbb magyar mü érdemes szerzőjének a napkeleti bölcsekről irt exegetikus tanulmányát, be is fejeztük azoknak a megszerzésre és elolvasásra nagyon érdemes könyveknek felsorolását, melyeket a Szent-István-Társulat most kibocsátott. Ha a magyar katholikusok annyi pártfogást mutatnak az irodalom iránt, mint amennyi buzgalom és áldozatkészség ezt létrehozza, akkor a Szent-István-Társulatnak mihamarább még gazdagabb sorozattal lehet a magyar katholikusok elé állania.

Az uj könyvek árai: Ifjusági iratok: Károly Ignác, Igazi élet, diszkötésben 3 kor. Dickens Károly, A kis Dorrit, 2 kötet 2 kor. Bokor Malvin, A Szirányi család, diszkötésben 5 korona. Andor József, Nagy Lajos, diszkötésben 4 kor. kötve 5 kor. 60 fillér. Nagyok számára kiadott ujdonságok: Bourget Pál, A válás, ára 3 kor. Schermann Egyed dr., Az egyházi könyvtilalom és könyvbirálat magyarázata, ára 2 kor. Huber Lipót, A napkeleti bölcsek, ára 3 korona.

—

= **A lourdesi jelenések.** Estrade, mint szemtanu irta meg franciául a lourdesi jelenések történetét, melyet most Horváth Győző dr., kalocsai kanonok ad ki magyar forditásban. Horváth Győző megbecsülhetetlen érdemeket szerzett magának e nagy munkával, mert annyi közvetlenséggel, annyi meggyőződéssel de annyi érvvel sem irtak még a lourdesi jelenésekről, mint Estrade, a szemtanu, ki most már tulhaladta 88-ik életévét. Megbecsülhetetlen kincse ez a könyv a katholikus irodalomnak, s ezért eléggé ajánlani nem is tudjuk. A könyv diszes vászonkötésben csak két korona. Nem is pénz azért, amit érte az olvasó kap. A pénz előleges beküldésével, vagy utánvétellel megrendelhető dr. Horváth Győző kanonoknál Kalocsán; a Hirnök kiadóhivatalánál Kalocsán; Tantos Ferencz káplán urnál és Jurcsó Antal könyvnyomdájában, ugyancsak Kalocsán.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **A bajai milliós főnyeremény ügye a tábla előtt.** A bajai milliós főnyeremény ügye, amelynek vádlottait a szabadkai kir. törvényszék tudvalevőleg felmentette, a kir. ügyész felebbezése folytán a szegedi kir. itélőtáblához került. A táblán az ügyet kiosztották Perjéssy Géza birónak, ki most készült el erre vonatkozó referátumával. Az ügyésznek a tábla előtt való tárgyalása a jövő hó elején lesz.

Karácsonyi vásár!
Ideiglenes nagy árleszállitás karácsonyra!
Kiváló jeles könyvek teljes uj példányokban
50—90% engedménynyel.
A leszállitott árban kapható könyvek jegyzékét kivánatra ingyen megküldöm.
Alkalmi vétel
közérdekü müvek, mesekönyvek, ifjusági iratok és képeskönyvekből.
Diszes levélpapirok dobozokban, emlékkönyvek, képes levelezőlap-albumok, tintatartók, irómappák, iskolai táskák és irodai felszerelések nagy választékban és legjutányosabb árak mellett kaphatók
HEUMANN MÓR
könyvkereskedésében
Szabadkán, főtér, Szentháromsággal szemben

REGÉNY.

JAPÁN MESÉK.

Japán eredetiből forditja: **Bibo Bige György.**

Igy éltek hárman boldog családi életet. A leányka is felserdült az alatt. De a világ ugy van berendezve, hogy semmi boldogság sem tart örökké. Egyszer csak a férj beteg lett.

Elején azt hitték, hogy egyszerü meghülés az egész s nem nagyon aggódtak. A férj állapota azonban oly rosszra fordult, hogy az orvosok is le mondottak róla. Minthogy e közben a feleség is megbetegedett, a kötelességtudó leány éjjel és nappal a beteg ágyánál ült, orvosságot adott be nekik s ápolgatta őket, de semmi eredményt nem látott soha.

Egyszer az anya a leányt magához intette. Komolyan reá nézett, s fájdalmasan fel sóhajtva igy szólott:

„En már nem maradok életben. De neked halálom után kétszeresen figyelmesnek kell lenned s atyád iránt gyermeki kötelességedet teljesitened. Eddigi gyermeki szeretetedért hálás vagyok, de bele kell nyugodnunk a sors végzetébe. Van azonban valami, amit neked akarok ajándékozni."

Ekkor az ágyához közel levő pipere tartóból a már fentebb emlitett tükröt kivette.

„Ezt egyszer atyád, midőn uton volt, hozta ajándékba. Tükörnek nevezik és igen ritka dolog. Ezt ajándékba adom neked, s ha reám vágyakozol, ezt vedd elő. És ezt bár mely pillanatban megteheted.

A leányka átvette a tükröt. Anyja pedig, egy szót sem szólva többet, meghalt.

A leány s a férj ezután a holttestet átölelték s sirva földre vetették magukat, minthogy azonban segiteni már nem lehetett, illendően eltemették s meggyászolták.

A gyermeki szeretet azonban sohasem mulik el. Sokszor ugy tapasztalta, hogy beszél vele anyja.

A leány eleinte félt. Később azonban nagyon örült s elővéve a tükröt avval szórakozott. A tükörben arcot látott, s bár az arca nagyon fiatal volt, az anyja arcának tartotta s igy még jobban örült.

(Folyt. köv.)

Keresztények csak keresztényeknél vásároljatok.

KÁVÉ GŐZPÖRKÖLDE

BŰNT KÖVET EL

minden házi asszony a családján, ha nem a **Sugár**-féle **„Szultán“** keverék pörkölt kávéból — mely 4-féle legjobb faj kávéból van naponta frissen pörkölve — használ háztartásában.

„Családi boldogság, megelégedés lesz érte a jutalom“. 663—10—5

Ugyanott kapható és megrendelhető 5 kiló vételnél:

I. rendü cuba kávé	1 frt 85 kr.
Mocca, arábiai	1 frt 70 kr.
Jáva valódi	1 frt 65 kr.
Ceylon cuba	1 frt 70 kr.

Postacsomagok bérmentve kapható: Sugár Manó

füszer- és csemege-kereskedésében

Szabadka, Rudics-utca (saját ház).

KÁVÉ GŐZPÖRKÖLDE

KÁVÉ GŐZPÖRKÖLDE — KÁVÉ GŐZPÖRKÖLDE

Telefon-szám 369.

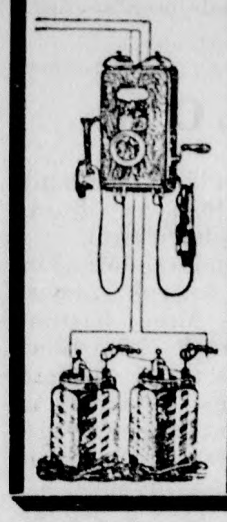

GÖRÖG ANDRÁS

villanyberendező műhelye

o Szabadkán, o

V. kör, Köteles-utca 249-ik számu saját házában.

402—106—56

Vizvezeték- és fürdőberendezések

a legujabb rendszer szerint.

Javitások gyorsan és szakszerüen

több évi jótállással.

Költségjegyzék dijmentes gyári árakon.

Ház és szőlő árverés.

1908. évi december hó 12-én, szombaton d. e. 9 órakor lesz megtartva a törvényszéki épületben VIII. kör, Virág-utca 12. és Szalay László-utca 12/a házszámu házakra, a két ház 2800 koronát jövedelmez, a két ház három utcára 110 utcai fronttal lesz, ha a szomszéd városi telket megveszi az illető és igy a két ház értéke megduplázódik, a kérdéses szőlő pedig a városliget mellett van $6^1/_2$ kapa.

674—1—1

Van szerencsém a n. é. vevőközönségnek szives tudomására hozni, hogy a saját méhészetemben termelt, a legjobb és legtisztább

MÉZEK

kaphatók kilógramonkint a következő árak mellett:

Akácafaméz	I.-ső	rendü	1 K 40 f.
„	II.-od	rendü	1 „ 20 „
Vegyes virágméz	I.-ső	rendü	1 „ — „

Teljes tisztelettel

Berkes András

méhész.

630 11—9 (a Városligettel szemben).

A MI IGAZ HITÜNK.

Irta: **Hiersch Ágoston.**

Ez a munka az óriási német katholikus irodalomban is jelentős helyet vivott ki magának, s Körmöczy Ernő zamatos szép magyar nyelvü forditásban méltó arra, hogy a mi litteraturánkban is tért hóditson. — S mit foglal magában a könyv? Mikor olvassuk, ugy érezzük magunkat, mintha angyal szárnyak emelnének a magasba, a honnan egy pillantással áttekinthetjük mindazt, mi szent hitünkben foglalva van. Méltó, hogy helyt találjon minden kath. könyvei közt, legyen az ifju vagy felnőtt.

Ára fűzve 40 fillér, egész vászonba kötve 70 fillér.

Megrendelhető:

a Szent Antal Nyomda- és Irodalmi-vállalat mint szövetkezetnél Szabadkán, Rákóczi-u. 20.

Szinházi előadás után

KABARÉ

az „Otthon“ kávéházban.

Lapunk kiadóhivatalában kaphatók:

Most jelent meg!

KLEOPATRA.

FRANCIA REGÉNY.

Irta: **HENRI GRÉVILLE.**

Forditotta: **DUGOVICH IMRE.**

Ára 50 fillér.

A FALU SZÉPE.

ANGOL REGÉNY KÉT KÖTETBEN.

Irta: **M B. CROKER.**

Forditotta: **DUGOVICH IMRE.**

Ára a két kötetnek bérmentes küldéssel 1 korona.

Az Antikrisztus Csodája.

Irta: **LAGERLÖF ZELMA.**

Német eredetiből forditotta: **KÖRMÖCZY ERNŐ.**

Ára a két kötetnek bérmentes küldéssel 1 korona.

„Gépész“

cimü müszaki, hetenként megjelenő lap az egyedüli, mely hivatásosan foglalkozik a gépészek társadalmi helyzetével és ingyenes közvetitésével, melynek előfizetési ára egész évre 8 kor, félévre 4 kor. A gépész és kazánfütői vizsgára előkészitő kézikönyv 2 korona 85 fillér. Kazánfütői és összes gépészeti vizsgákra előkészitő kézikönyv 130 rajzzal 300 oldal 4 kor. 50 fillér. Villamossági káté villanycsengők és telefonkezeléséről 5 korona 50 fillér. Aratógépek szerkezete és kezelése 1 korona 85 fillér. 1908. évi gépészeti zsebnaptár, mely a gépészeti tudnivalók tárháza 1 korona 35 fillér.

Gépész kiadóhivatalában:

Szeghalom.

Második kiadás!

Kevés röpirat éri Magyarországon a második kiadást. Ezen kevesek :: közé tartozik a ::

„SZÓIMÁDÁS.“

cimü politikai röpirat, mely **első kiadásában 120,000 példányban kelt el,** s most ujabb 15,000 :: példányban jelent meg. ::

A „Szóimádás“ ára 20 fillér.

10 példány 1 korona 80 fillér.

Kapható: kiadóhivatalunkban.

Lapunk kiadóhivatalában megrendelhető:

HÁREMNŐ.

Bácskai tárgyu regény.

Irta: Dugovich Imre.

Ára 2 korona.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szent Antal Nyomda- és Irodalmi-vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában Szabadkán.